

Käräjäoikeudet

OHJE TUOMAS-JÄRJESTELMÄÄN TEHTÄVIEN MUUTOSTEN KÄYTTÄMISESTÄ**Asiantuntija-avusteinen huoltoriitojen tuomioistuinsovittelu valtakunnalliseksi**

Lait lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta annetun lain, riita-asioiden sovittelusta ja sovinnon vahvistamisesta yleisissä tuomioistuimissa annetun lain 5 ja 10 §:n sekä sosiaalihuoltolain 17 §:n muuttamisesta tulevat voimaan 1.5.2014. Niiden myötä vuoden 2011 alusta lukien osassa käräjäoikeuksia kokeiltu asiantuntija-avusteinen huoltoriitojen tuomioistuinsovittelu tulee valtakunnalliseksi.

Muutoksia Tuomas-merkintöihin

Asiantuntija-avusteisen huoltoriitojen sovittelun muuttuminen valtakunnalliseksi tuo muutoksia myös huolto- ja tapaamisasioissa tehtäviin Tuomas-merkintöihin. Niiden tarkoituksena on parantaa tiedonsaantia riitautuneiden huolto- ja tapaamisasioiden määristä, lapsiasioiden oikeudenkäynnissä tehtävistä sovinnosta ja sovittelumenettelystä.

Oikeusrekisterikeskus tiedottaa muutosten käyttöönoton päivämäärän ja toimittaa käräjäoikeuksiin muuttuneet Tuomas-järjestelmän kirjaamisohjeet.

Keskeisimmät muutokset ovat seuraavat:

1. Avioeroasioiden koodit muuttuvat siten, että koodi 2620 muuttuu kahdeksi koodiksi eli
 - 2621 Avioero (huolto/tapaamisoikeus ym.)
 - 2622 Avioero (muuta liitännäisvaat.)

Koodi 2621 kattaa kaikki ne jutut, joissa on liitännäisenä lapsen huoltoa ja/tai tapaamisoikeutta koskeva vaatimus. Lisäksi liitännäisenä voi olla muitakin vaatimuksia (esim. elatusapu).

Koodin 2622 tarkoittamissa jutuissa ei ole liitännäisenä lapsen huoltoa tai tapaamisoikeutta koskevia vaatimuksia, mutta sen sijaan muita liitännäisvaatimuksia (esim. elatusapua, pesänjakajaa tai yhteiselämän lopettamista koskeva vaatimus).

2. Kaikkiin lapsen huoltoa ja/tai tapaamisoikeutta koskeviin asioihin (2621, 2510, 2520, 2530), jotka riitautuvat, merkitään asia-ikkunassa täppä ”Riitautettu”. Jos se pääsee unohtumaan, asiaa lopullisesti ratkaistaessa järjestelmä kysyy, oletko muistanut merkitä riitautuksen. Täppää ei poisteta, vaikka juttu siirrettäisiin sovitteluun.

Huom! Riitautettu-merkintää ei tehdä sovitteluhakemuksella vireille tulleisiin sovittelujuttuihin.

Sovittelujuttujen osalta tulevat seuraavat muutokset:

1. Sovittelun aloittamispäätös (ratkaisukoodi 32) tulee pakolliseksi riippumatta siitä, onko kyse oikeudenkäynnistä sovitteluun siirretystä vai suoralla sovitteluhakemuksella vireille tulleesta jutusta.
2. Asia-ikkunaan merkitään täppä ”Sovitteluhakemus” vain silloin, kun sovittelu tulee vireille suoralla sovitteluhakemuksella.
3. Asiantuntija-avustajasta tehdään merkintä asia-ikkunaan. Asiantuntija-avustajan nimi tulee kirjata käsittelymerkintöihin yleisen asian vaiheeseen.
4. Asiantuntija-avusteisia sovittelujuttuja varten Tuomakseen tulee uusi ikkuna ”Huoltoriitasovittelun lisätiedot”, jonka tiedot tulee täyttää viimeistään sovittelun päättyessä. Ikkuna aukeaa ja muistuttaa itsestään, kun asialle tallennetaan lopullinen ratkaisu.
5. Lisätiedoissa kohtaan ”Kokeilusopimusten lukumäärä” merkitään määräaikaiset sopimukset, jotka tehdään sovittelun aikana sovittelun vielä jatkuessa.

Kokeilusopimuksesta on erotettava osasopimus, joka tehdään, kun asia sovitaan vain joidenkin vaatimusten osalta, mutta osa vaatimuksista jää riitaisiksi ja juttu palaa niiden osalta oikeudenkäyntiin. Ratkaisu kirjataan Tuomakseen osasopimuksena (ratkaisukoodi 03).

6. Uudeksi istuntovaihtoehdoksi tulee ”sovitteluistunto”. Valmisteluistuntoa ei siis enää käytetä, kun sovitteluasiassa järjestetään istunto.
7. Lopullinen ratkaisun vaihe-tieto säilyy entisellään, vaikkakin se sopii huonosti sovitteluasioihin. Eli sovitteluistunnossa päättyneen jutun lopulliseksi ratkaisun vaiheeksi merkitään edelleen ”suullinen valmistelu”.
8. Ratkaisukoodien käyttö (Lue tämä tarkkaan!)

03 ratkaisukoodia käytetään, kun

- tuomari tekee riitaisessa asiassa lopullisen tuomion/päätöksen, jossa kantajan/hakijan vaatimukset hyväksytään joko kokonaan tai osittain
- asiassa tehdään osaratkaisuja (esim. päätös oikeusavusta, päätös sovittelun aloittamisesta ym.)
- sovittelussa tehdään sopimus osasta vaatimuksia ja juttu palaa muilta osin oikeudenkäyntiin

06 ratkaisukoodin teksti muuttuu siten, että se on ”Sovinto saavutettu/vahvistettu”. Tätä ratkaisukoodia käytetään, kun

- tuomioistuin vahvistaa oikeudenkäynnissä sovinnon (L-, S, E- ja W-asiat)
- oikeudenkäynnissä käsiteltävä riitainen H- tai HP- asia päättyy sovintoon (lopullinen ratkaisu). Koodin käyttöön ei vaikuta se, että ratkaisun otsake on ”päätös”.
- kun tuomari vahvistaa sovinnon sovittelussa (L-, H- tai HP-asiassa)

Olellaisin muutos ratkaisukoodien käytössä on siis se, että H- ja HP-asioissa ei enää käytetä ratkaisukoodia 03, silloin, kun jutussa päästään sovintoon, vaan ratkaisukoodia 06.

Huom. Muutosten jälkeen sovintoratkaisusta 06 voidaan tehdä väestörekisteri-ilmoitus.

Lisätietoja: Projektipäällikkö Anna-Kaisa Aaltonen p. 050-52 71 760

Apulaisosastopäällikkö
Hallitusneuvos



Heikki Liljeroos

Projektipäällikkö



Anna-Kaisa Aaltonen